

УДК 657.336.14

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ: СУТНІСТЬ, КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ, ПОРЯДОК УТВОРЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ТА ПРОВЕДЕННЯ СТАНДАРТИЗАЦІЇ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Н. Лиско

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка
03022, м. Київ, вул. Васильківська, 90-а, тел. (044) 521-35-78, 259-70-07*

У статті розкрито сутність внутрішнього аудиту, специфіку утворення підрозділів внутрішнього аудиту, проведення стандартизації в державному секторі та розробки етичних вимог до внутрішніх аудиторів. Виявлено проблемні питання, критерії ефективності і значення внутрішнього аудиту під час реформування державного внутрішнього фінансового контролю в Україні.

Ключові слова: 1. внутрішній аудит, 2. відповідальність, 3. державний сектор, 4. реформування, 5. стандарти внутрішнього аудиту.

В сучасних умовах, реформування державного сектору України проводиться відповідно до європейської моделі державного регулювання бухгалтерського обліку та державного внутрішнього фінансового контролю. Для побудови національної моделі державного внутрішнього фінансового контролю, Україна застосовує європейські базові елементи державного внутрішнього фінансового контролю: внутрішній контроль та внутрішній аудит. Використання європейського досвіду дає можливість розробити цілісну нормативно-правову базу, яка б регулювала питання утворення та функціонування системи державного внутрішнього фінансового контролю та її складових в Україні, оскільки на державному рівні така база теоретико-практичного їх забезпечення практично не сформована. Реалізація таких заходів є надзвичайно важливим та актуальним питанням, оскільки в майбутньому вони призведуть до підвищення якості проведення аудиту в міністерствах, бюджетних установах та інших центральних органах виконавчої влади, посилення рівня відповідальності та довіри до результатів роботи внутрішнього аудитора.

Протягом кількох останніх років, дослідженням даної проблематики займалися наступні науковці та представники державної влади: П. Андрєєв [7], С.В. Бардаш [9], М.Т. Білуха [10], І.К. Дрозд [11,8], Н.І. Сушко [16,8], М.Г. Тимохін [15,8], С.І. Харченко [16], О.О. Чечуліна [15,8], В.О. Шевчук [17] та інші. Більшість із них зосередили свою увагу на найбільш актуальних проблемах, а саме: стандартизації внутрішнього аудиту, функціонуванні структурних підрозділів внутрішнього аудиту, розробці правил етичної поведінки для внутрішніх аудиторів, виокремленні критеріїв ефективності внутрішнього аудиту та оцінки його результатів.

Відповідно до статті 26 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010р. № 2592-VI, внутрішнім аудитом є діяльність підрозділу внутрішнього аудиту в бюджетній установі, спрямована на удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів,

виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності бюджетної установи та підвідомчих їй бюджетних установ, поліпшення внутрішнього контролю [1].

М.Г. Тимохін, О.О. Чечуліна розглядають внутрішній аудит як діяльність із надання незалежних та об'єктивних гарантій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності організації [15, с. 6]. Внутрішній аудит допомагає керівнику досягнути поставленої мети перед організацією, використовуючи систематизований і послідовний підхід до оцінки та підвищення ефективності системи внутрішнього контролю. Основну мету внутрішнього аудиту, ці вчені вбачають у необхідності виявлення недоліків у діючій системі внутрішнього контролю, завдяки яким стало можливим таке порушення і надати рекомендації щодо усунення цих прогалин та покращення всієї системи [15, с. 6].

Сушко Н.І., яка очолює Департамент методології з обслуговування бюджетів, бухгалтерського обліку та звітності Державної казначейської служби України, досліджує проблемні питання сутності та особливостей функціонування казначейського контролю за дотриманням бюджетного законодавства, зокрема: контролю бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень бюджету, контролю за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів показникам розпису бюджету, контролю за відповідністю взятих бюджетних зобов'язань бюджетним асигнуванням, паспорту бюджетної програми та контролю за відповідністю платежів узятим бюджетним зобов'язанням та відповідним бюджетним асигнуванням [16].

М.Т. Білуха подає наступне визначення терміну «внутрішній аудит» - проводиться власником залежно від необхідності управління маркетингом з метою визначення платоспроможності та уникнення банкрутства [10, с. 74].

П.П. Андреев більш детально зосередився на проблемах ефективності відомчого контролю. Проведене ним дослідження дало змогу виявити фактори неефективності відомчого контролю в центральних органах виконавчої влади, запропонувати напрямки його покращення шляхом посилення відповідальності керівництва органу державного управління, удосконалити організацію підпорядкування підрозділів відомчого контролю, реалізація цих пропозицій вченого є першочерговою умовою зміцнення фінансової дисципліни в державі [7, с. 23].

І.К. Дрозд в залежності від суб'єктів проведення контролю за сферами економічних систем на ряду з іншими видами виділяє – державний внутрішній фінансовий контроль, який розглядає як сукупність двох складових: системи внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту [11]. Робота внутрішніх аудиторів державного сектору економіки потребує уточнення сутності та ступеню відповідальності за надану інформацію. Внутрішні аудитори, на яких покладено завдання надавати керівництву незалежну та об'єктивну інформацію, що буде використана для ефективного та успішного управління організацією, несуть відповідальність, яка визначена стандартом аудиту 240 «Відповідальність аудитора за розгляд шахрайства під час аудиторської перевірки фінансових звітів» [11].

У своїй праці «Внутрішній контроль та аудит у секторі державного управління України та європейський досвід», колегія видатних авторів: П.П. Андреев, О.О. Чечуліна, Л.В. Гізатуліна, І.К. Дрозд, Ян ван Тайнен, М.Г. Тимохін, Н.І. Сушко, С.П. Чорнуцький, Р.М. Рудніцька, Манфред ван Кестерен, Т.В. Боровкова, Т.О. Байдашнікова, Н.М. Заєць стверджують, що внутрішній аудит допомагає керівнику здійснювати управління, але не може і не повинен підміняти управлінців і керівників – він не може замінити собою систему внутрішнього контролю. Основною метою

діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в органах державного і комунального секторів є надання керівникові організації об'єктивних і незалежних висновків та рекомендацій щодо:

- функціонування системи внутрішнього контролю та її удосконалення;
- удосконалення системи управління;
- запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів;
- запобігання виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності центрального органу виконавчої влади/територіального органу/установи [8].

В.О. Шевчук заклав теоретичні особливості формування та відображення державного фінансового контролю в Україні і розглядає державний контроль як контроль в сфері державної влади в залежності від суб'єктів втілення контролю [17, с. 19-21].

Ю.В. Романюк стверджує, що внутрішній аудит - це форма контролю, що забезпечує функціонально незалежну оцінку діяльності органів державного сектору та дає впевненість Кабінету Міністрів України, Мінфіну, іншим заінтересованим центральним органам виконавчої влади, керівництву органів державного сектору в тому, що система державного управління функціонує у спосіб, який максимально знижує ризик шахрайства, марнотратства, допущення помилок чи нерентабельності [13].

Отже, враховуючи неочіненний внесок цих науковців у становлення та подальший розвиток внутрішнього аудиту, не можна оминати той факт, що у зв'язку з постійним оновленням бюджетного законодавства в ході реформування державного сектору України, певні питання залишаються відкритими і потребують подальшого дослідження.

На жаль, особливо, якщо враховувати актуальність даної проблематики, доводиться констатувати той факт, що на даному етапі розвитку економіки України, процес запровадження та ефективного функціонування підрозділів внутрішнього аудиту в державному секторі залишається не достатньо обдуманим, як з позиції нормативно-правового регулювання, так і в плані її практичної реалізації.

Нормативно-правовою базою для внутрішнього аудиту в державному секторі є:

1. Бюджетний кодекс України від 07.10.2010 року № 2592-VI. В статті 26, пункту 3 Бюджетного кодексу подається визначення сутності «внутрішнього аудиту» у вигляді діяльності підрозділу внутрішнього аудиту в бюджетній установі, спрямована на удосконалення системи управління, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності бюджетної установи та підвідомчих їй бюджетних установ, поліпшення внутрішнього контролю. Розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх закладах та у підвідомчих бюджетних установах. Основні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту та порядок утворення підрозділів внутрішнього аудиту визначаються Кабінетом Міністрів України [1].

2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту» від 29.09.2011р. №1217, що розроблений відповідно до підпункту 4 пункту 1 Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22.10.2008 №1347. Цей Кодекс задекларована в принципах система моральних і

професійних цінностей та правил поведінки працівників підрозділу внутрішнього аудиту або посадових осіб, на яких покладено повноваження щодо здійснення внутрішнього аудиту і щодо яких ними добровільно взяті зобов'язання на їх дотримання у професійній діяльності [3].

3. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» від 04 жовтня 2011 року №1247. Ці Стандарти розроблені з метою визначення єдиних підходів до організації та проведення внутрішнього аудиту, підготовки аудиторських звітів, висновків та рекомендацій у міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, оцінки якості такого аудиту. У цих Стандартах терміни "внутрішній аудит", "внутрішній контроль" та "об'єкти внутрішнього аудиту" вживаються у значеннях, що застосовуються у Бюджетному кодексі України та Порядку утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011р. №1001 [2].

4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року», від 22 жовтня 2008 року №1347. Відповідно до п. II даного Розпорядження, базовим принципом державного внутрішнього фінансового контролю є чітке розмежування внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту. Внутрішній аудит повинен визначати, яким чином здійснюється внутрішній контроль, включаючи способи попереднього контролю. Внутрішній аудит - діяльність з надання незалежних та об'єктивних гарантій (забезпечення впевненості в межах розумного у досягненні органами державного і комунального сектору мети та функціонуванні системи управління у спосіб, який максимально знижує ризик шахрайства, марнотратства, допущення помилок чи нерентабельності) і консультацій [4].

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» від 28 вересня 2011 року №1001. Цей Порядок визначає механізм утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади такого аудиту [5].

Опрацювання і узагальнення інформації з діючої нормативно-правової документації, яка регулює порядок утворення і функціонування підрозділів внутрішнього аудиту, а також виокремлює їх причини та значення в державному секторі дало змогу в ілюстрованій формі виділити та розробити порядок утворення окремих структурних підрозділів внутрішнього аудиту в міністерствах, бюджетних установах та інших центральних органах виконавчої влади, а також сформулювати перелік стандартів та етичних вимог до роботи внутрішнього аудиту (рисунок 1,2,3).

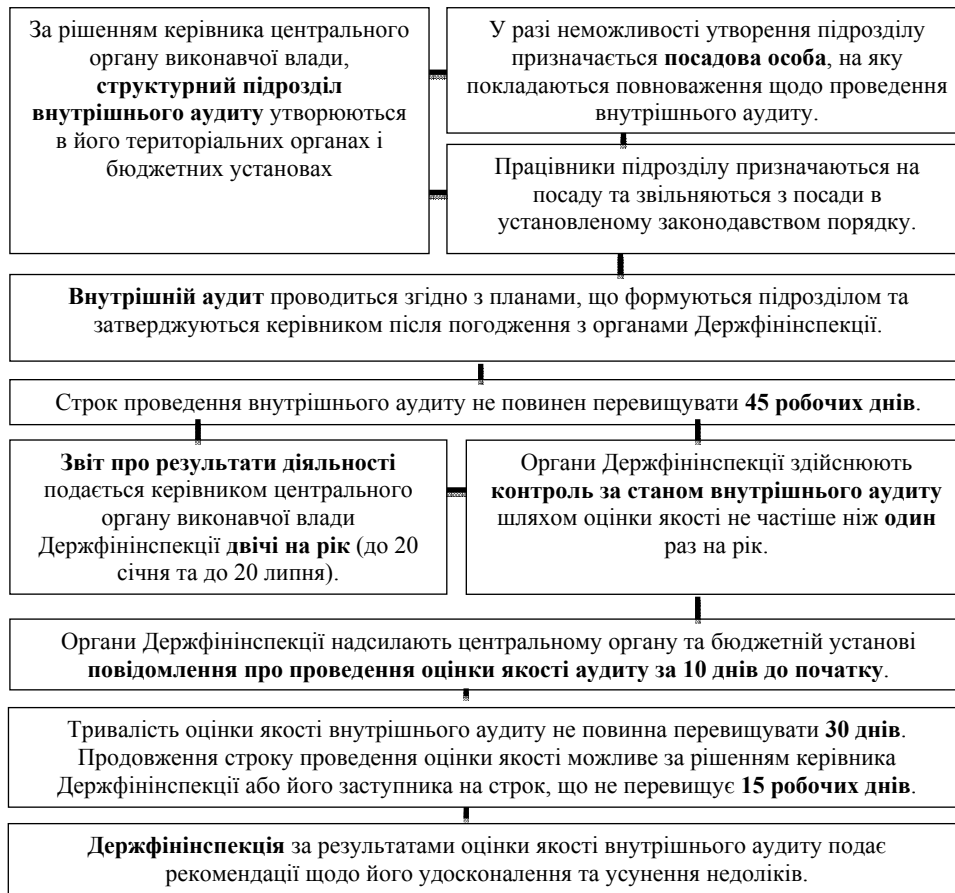

Рисунок 1. Порядок утворення окремих структурних підрозділів внутрішнього аудиту

*Складено автором за даними [5].

Рисунок 1 показує в ілюстрованому вигляді порядок утворення окремих структурних підрозділів внутрішнього аудиту в державному секторі України, з чітким розмежуванням строків проведення внутрішнього аудиту, кола відповідальних посадових осіб та переліку підтвердних документів. Необхідно зазначити, що основним державним органом України, який контролює стан внутрішнього аудиту є Державна фінансова інспекція України, що подає рекомендації щодо удосконалення окремих аспектів внутрішнього аудиту та пропозиції по усуненню окремих недоліків.

На рисунку 2 відображено перелік головних стандартів внутрішнього аудиту в державному секторі України відповідно до Наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» від 04 жовтня 2011 року №1247.

Рисунок 2. Стандарти внутрішнього аудиту

*Складено за даними [2].

Таким чином, за даними рисунку 2 видно, що стандарти внутрішнього аудиту розподілені на загальні, стандарти діяльності та стандарти звітування, моніторингу, формування та зберігання справ, взаємодії з органами державної влади з подальшим їх групуванням.

На рисунку 3 відображено перелік основних морально-етичних принципів професійної діяльності внутрішніх аудиторів та визначено критерії ефективності внутрішнього аудиту в державному секторі України.

Для того, щоб ці критерії були максимально корисними та реалізованими на практиці, необхідно:

розробити функціональну та дієву організаційно-методичну та інформаційну систему управління підрозділами внутрішнього аудиту;

визначити ступінь результативності та ефективності внутрішнього аудиту;

сформувані чіткі критерії оцінки якості проведеної роботи внутрішнім аудитором;

контролювати процес дотримання всіх цих вимог.

Рисунок 3. Перелік принципів і критеріїв ефективності внутрішніх аудиторів

**Складено автором за даними [3].*

Отже, це короткий огляд того, як на сьогоднішній день відбувається процес стандартизації, функціонування та розробка професійних вимог до внутрішнього аудиту в державному секторі України.

Для порівняння, нами було проаналізовано специфіку запровадження внутрішнього аудиту та його стандартизація за кордоном. Так, у Португалії система внутрішнього аудиту складається з трьох рівнів: стратегічного рівня – координація з боку IGF (Генеральної фінансової інспекції); другого (секторального) рівня – підрозділи внутрішнього аудиту в галузевих міністерствах; першого (операційного) рівня – підрозділи внутрішнього аудиту всередині органів управління. Генеральна фінансова інспекція здійснює стратегічну координацію та моніторинг, зокрема: готує стратегічні документи та стандарти, організовує зустрічі з підрозділами внутрішнього аудиту та внутрішні брифінги, проводить навчання аудиторів тощо. Координацію між різними суб'єктами, залученими в процес внутрішнього аудиту, здійснює Координаційний комітет, який очолює голова IGF. Він складається з керівників підрозділів внутрішнього аудиту в різних секторах (по одному від міністерств). Комітет засідає регулярно і приймає стратегічні рішення. Існує декілька

технічних комітетів: комітет з питань діяльності, комітет з питань навчання, методологічний комітет, комітет з питань оцінки. Технічні комітети засідають на щоквартальній основі [6].

Структура контролю та аудиту в проектах ЄС на 2007–2013 роки складається із: органу аудиту, органу сертифікації та органу управління. Орган управління відповідає за виконання програми. Функціями органу сертифікації є складання і подання Комісії сертифікованих кошторисів видатків та платіжних вимог. Орган аудиту готує звіт про результати оцінки та надає висновок про відповідність програми вимогам. Таким чином, ефективна робота органів управління та сертифікації дозволяє уникати можливих помилок і вчасно їх виправляти [6].

В Італії, внутрішній аудит є службою незалежної оцінки, що створюється в межах організації для вивчення і оцінки її діяльності. Мета внутрішнього аудиту полягає в допомозі учасникам організації ефективно виконувати обов'язки. З цією метою внутрішній аудит надає їм аналіз, оцінку, рекомендації та інформацію щодо діяльності організації. Метою аудиту також є зменшення витрат на внутрішній контроль [6].

На сьогодні досвід зарубіжних країн, аудиту ефективності управління бюджетних установ має велике значення, оскільки більшість перевірок, які здійснюються державними аудиторами у США, Великій Британії, Канаді, Австралії та багатьох інших країнах мають мультицільовий і мультикритеріальний характер [14]. Державний аудитор не тільки досліджує фінансові звіти та документи і перевіряє законність витрачання коштів бюджетними установами (фінансовий аудит), але й здійснює перевірки, які називаються аудитом відповідності вартості витраченим коштом. Цей вид діяльності державних аудиторів у багатьох країнах належить до сфери аудиту урядових структур, державних підприємств та неприбуткових організацій, але у ряді випадків поширюється і на приватні фірми та корпорації. В останньому випадку особи, що здійснюють перевірку, мають статус незалежних, а не державних, аудиторів. Аудит відповідності вартості витрачених коштів становить значний інтерес для української системи державного контролю через необхідність реформування системи управління бюджетними установами, яка на сьогоднішній день є неефективною і не відповідає як вимогам ринкової економіки, так і очікуванням суспільства. Зарубіжний досвід проведення аудиту витрачених державних коштів свідчить про значну увагу громадськості до проблем ефективної діяльності урядових структур та державного сектору [14].

Міжнародні основи професійної практики внутрішнього аудиту складаються із: стандартів якісних характеристик (Attribute standards); стандартів діяльності (Performance standards) [18].

Етичними принципами та правилами поведінки в світі є: чесність, об'єктивність, конфіденційність та професіональна компетентність [18].

На завершення хотілось би наголосити на тому, що динаміка розвитку бюджетних установ, їх надійність та оцінка якості залежить в значній мірі від ефективності та якості функціонування системи внутрішнього аудиту. В цьому заключається суть та значення внутрішнього аудиту в державному секторі.

Висновки. Отже, на основі проведеного дослідження можна дійти наступних висновків:

в Україні для забезпечення оцінки ефективності та результативності державного внутрішнього фінансового контролю та її базових елементів необхідно розробити

функціональну та дієву організаційно-методичну та інформаційну систему управління підрозділами внутрішнього аудиту; визначити ступінь результативності та ефективності внутрішнього аудиту; сформувані чіткі критерії оцінки якості проведеної роботи внутрішнім аудитором та контролювати процес дотримання всіх цих вимог;

розкрито сутність «внутрішнього аудиту», специфіку утворення підрозділів внутрішнього аудиту, проведення стандартизації в державному секторі та розробки етичних вимог до внутрішніх аудиторів;

виявлено проблемні питання, критерії ефективності і основні морально-етичні принципи професійної діяльності внутрішніх аудиторів;

проаналізовано зарубіжний досвід щодо запровадження внутрішнього аудиту та його стандартизації;

обгрунтовано значення внутрішнього аудиту в ході реформування державного внутрішнього фінансового контролю в Україні.

1. Бюджетний кодекс України від 07.10.2010 року № 2592-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт] - Режим дост.: <http://www.kodeksy.org.ua.budg/1.htm>. – Назва з екрану.

2. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту» від 04 жовтня 2011 року №1247 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт] - Режим дост.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11> - Назва з екрану.

3. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту» від 29.09.2011р. №1217 [Електронний ресурс] // [сайт] – Режим дост.: <http://spravedlivist.in.ua/zakon.php?law=11-10-28/23> - Назва з екрану.

4. Плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2008 року №1347 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт] – Режим дост.: <http://zakon.rada.gov.ua/laws> - Назва з екрану.

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади» від 28 вересня 2011 року №1001 [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт] – Режим дост.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011>.

6. Офіційний сайт Державної казначейської служби України [Електронний ресурс] – Режим дост.: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/article/110505>. – Назва з екрану.

7. Андреев П. Проблеми ефективного відомчого контролю. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка - №130 - 2011. – с. 21-23.

8. Андреев П.П., Чечуліна О.О., Гізатуліна Л.В., Ян ван Тайнен, Тимохін М.Г Сушко Н.І., Чорнуцький С.П., Рудніцька Р.М., Дрозд І.К, Боровкова Т.В., Байдашнікова Т.О., Засць Н.М. Внутрішній контроль та аудит у секторі державного управління України та європейський досвід // Навчальний посібник. - Київ: Кафедра, 2011. - 120 с.

9. Бардаш С.В. Економічний контроль в Україні: системний підхід / монографія – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010 – 656с.

10. Білуха М.Т. Курс аудиту. - К.: Вища школа, 1998. – 251с.

11. Дрозд І.К. Відповідальність внутрішнього аудитора в державному секторі – [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт] – Режим дост.: http://www.br.com.ua/referats/Economical_topics/84140.htm. – Назва з екрану.
12. Ловінська Л.Г., Копилова Н.В., Швець В.Г., Свірко С.В., Головка В.І. Бухгалтерський облік та фінансовий контроль: складові інформаційної основи євроінтеграційних процесів в Україні // Київ, 2007. - 683с.
13. Романюк Ю.В. Парадигма внутрішнього аудиту в середовищі внутрішнього контролю [Електронний ресурс] // [сайт] – Режим дост.: <http://intkonf.org/romanyuk-ov-paradigma-vnutrishnogo-audit-u-v-seredovischi-vnutrishnogo-kontrolyu/> - Назва з екрану.
14. Сопко В.В. Роль аудиту в процесі реформування державного контролю в Україні [Електронний ресурс] – Режим дост.: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2012_1/137.pdf – Назва з екрану.
15. Тимохін М., Чечуліна О. Нове в реформуванні державного фінансового контролю // Баланс – спецвипуск: Вивчення змін в бюджетному та податковому кодексі// 2010-№38 – с. 3-7.
16. Харченко С.І., Сушко Н.І. Державне казначейство України // К.: ТОВ «Редакція газети «Казна України», 2010. - с. 25-31.
17. Шевчук В.О. Контроль господарських систем в країнах з перехідною економікою: Монографія. // К.: Київський держ. торг.-екон. ун-т, 1998. – 371с.
18. Електронний ресурс [сайт] – Режим дост.: <http://www.iaa-ru.ru/files/documents.pdf>.

INTERNAL AUDIT: ESSENCE, EFFICIENCY CRITERIA AND ITS IMPORTANCE IN THE PUBLIC SECTOR OF UKRAINE

N. Lysko

*Kiev National University of Taras Shevchenko
03022, Kiev, st. Vasylykivska, 90-a, tel. (044) 521-35-78*

The article considers the essence, specificity of creating the internal audit, its standardization in the public sector in Ukraine and the development of ethical requirements and units for internal auditors in the public sector of Ukraine. Allocated to the problematic issues, performance criteria and the importance of internal audit in the reformation of the state internal financial control in Ukraine.

Key words: 1. internal audit, 2. responsibility 3. the public sector, 4. reformation, 5. standards for internal audit.

ВНУТРЕННИЙ АУДИТ: СУЩНОСТЬ, КРИТЕРИИ ЭФФЕКТИВНОСТИ И ЕГО ЗНАЧЕНИЕ В ГОСУДАРСТВЕННОМ СЕКТОРЕ УКРАИНЫ

Н.А. Лыско

*Киевский национальный университет имени Тараса Шевченка
03022, г. Киев, ул. Васильковская, 90-а, тел. (044) 521-35-78, 259-70-07*

В статье рассмотрено сущность, специфику создания подразделений внутреннего аудита, проведения стандартизации в государственном секторе Украины

и разработки этических требований к внутренним аудиторам. Выделено проблемные вопросы, критерии эффективности и значение внутреннего аудита в ходе реформирования государственного внутреннего финансового контроля в Украине.

Ключевые слова: 1. внутренний аудит, 2. ответственность, 3. государственный сектор, 4. реформирование, 5. стандарты внутреннего аудита.